

Nærings- og handelsminister fra nord

Odd Eriksen (50) fra Mosjøen (foto), ble utnevnt til ny nærings- og handelsminister 17. oktober. Eriksen har lang og bred erfaring fra politikken. Han har vært leder i Nordland Ap og fylkesråd for samferdsel i Nordland fylke. Eriksen har vært på Stortinget for Arbeiderpartiet i tre perioder. Her har han blant annet vært medlem av Forsvarskomiteén, Kommunalkomiteén og den utvidede Utenrikskomiteén.

– Du er heldig som får overta jobben som nærings- og handelsminister. I 2005 vil det bli etablert rekordmange bedrifter her i landet, og dette departementet står i en særstilling når det

gjelder å bidra til verdiskapningen, også i framtida, sa Børge Brende da han overlot statsrådskontoret til Eriksen.

– Jeg ser fram til å ta fatt på denne jobben. Det viser seg at dersom det går bra med de politikkområdene Nærings- og handelsdepartementet har ansvaret for, så har det positive ringvirkninger i resten av samfunnet, sa Eriksen og la til:

– Men det blir vanskelig å fylle tomrommet etter Børge Brende. Han har vært en profilert og flink statsråd, så jeg kan ikke ligge på latsiden.

SIVA ser fram til et godt samarbeid med en handlekraftig nærings- og handelsminister og ønsker lykke til i denne viktige posisjon.

Fra slakterkniv til overvåking av robotproduksjon

Hvis ting går som planlagt, kan de ansatte på SalMar bytte bort både slakterkniv og oljebukser med roboter i 2007.

SalMar driver i dag slakteri og fabrikk for videreforedling av laks i anlegget som SIVA Frøya Eiendom bygde på Nordskaget i 1996. SalMars visjon for virksomheten er «Billigst på laks til Europa» og selskapet er i dag den mest kostnadseffektive produsenten av laks i Norge.

Sammen med SIVA planlegger nå SalMar å bygge anlegget «Innovamar». Sentralt i denne satsingen er en større investering i robotteknikk, et gigantisk ilandføringsanlegg og en foredlingsfabrikk.

Stor tro på prosjektet

SalMar-eier Gustav Witzøe er svært fornøyd med at planene snart vil realiseres. Han har stor tro på prosjektet og er glad for å ha SIVA med seg. I dag utgjør foredlingsvirksomheten i SalMar 60 prosent av den totale produksjonen, men dette ønsker Witzøe å øke betydelig framover. Målet er å bli verdens mest kostnadseffektive anlegg

Illustrasjon: Øystein Thommesen AS

som ved full utnyttelse årlig kan slakte og håndtere 80 000 tonn laks.

Graden av foredling skal også økes, fra filet/porsjon til ferdig matvare. Dette oppnås gjennom økt bruk av robotteknikk. Ansatte med kniv og oljebukse vil med andre ord bli erstattet av ansatte i «hverdagsklær» som får i oppgave å overvåke produksjonen.

Avfallsproduksjon

Dagens bygg vil sannsynligvis bli benyttet til bearbeiding av avfallsprodukter fra egen produksjon. Det er antydning at denne produksjonen vil gi ca. seks arbeidsplasser.

Tidens beste resultat

2005 blir et svært godt år for SalMar, til tross for et turbulent marked og EU-tiltak.

Trolig går det mot en fordobling av fjorårets resultat som var rekordhøye 110 millioner kroner. Bare prisveksten på laks utgjør alene en gevinst på 150 millioner kroner på årsbasis.

Sprengt kapasitet

Anlegget som SIVA bygde på Frøya i 1996 er dimensjonert for 5 000 tonn slaktet og 2 000 tonn bearbeidet laks. I 2004 ble det i anlegget slaktet 34 600 tonn og bearbeidet 8 200 tonn laks. Kapasiteten i anlegget er med andre ord helt sprengt, og det er derfor behov for et større anlegg.

SalMar har i dag 32 heleide og 9 deleide konsesjoner og produserer 7,6 millioner smolt.

Biopark med banebrytende teknologiprosjekter

I Bioparken AS på Ås skapes banebrytende teknologi. Diagnosemetoder av sykdommer og kvalitetssikring av temperaturfølsomme varer er bare noen eksempler som det svinger av.

På slutten av 1990-tallet oppdaget to skogforskere at sykdomstilstander i en del av treet kan påvises ved å kartlegge genaktivitet i helt andre deler av trærne. De forstod raskt at prinsippet kunne overføres til mennesker. Med hjelp fra Bioparken gikk selskapet derfor i gang med å patentere diagnosemetoden, en gendeteksjonsteknologi som nå brukes til å diagnostisere brystkreft og Alzheimer. Det gjenstår fortsatt en del arbeid før selskapet, DiaGenic, kan selge produktet, men selskapet har hatt en eksplosjonsartet utvikling på Oslo Børs, og nå priset til ca. 385 millioner kroner.

Viktig miljø

– Det er veldig positivt for hele miljøet her på Campus Ås når bedrifter lykkes med sine forretningsidéer. DiaGenics solide oppgang på Oslo Børs er således en gledelig begivenhet for alle i Bioparken, samt hele Åsmiljøet, sier administrerende direktør Ann-Kristin Hageløkken. Hun forteller at Bioparken var en viktig støtte-spiller under patenteringen og etableringen av selskapet i 1997/98.

Genpoint og TimeTemp

To andre spennende prosjekter Bioparken har støttet er Genpoint og TimeTemp, forteller Hageløkken.

Genpoint har utviklet en metode som forenkler diagnose av klamydia. Metoden til Genpoint gjør at en kan påvise klamydiainfeksjon, og etter hvert andre sykdomsfremkallende mikrober, fra urin i stedet for å ta prøver med bomullspinner eller fra blod.

TimeTemp AS ble etablert i 2001 av gründerne og Bioparken. TimeTemp har

utviklet en smartindikator bestående av kjemiske løsninger som reagerer på tid og temperatur. Ved å feste smartindikatoren til temperaturfølsomme varer som f.eks. ferske matvarer eller vaksiner, vil den vise hva varen eller produktet reelt sett har vært utsatt for med hensyn til temperatur. Målet til selskapet er å erstatte holdbarhetsdatoen på alle varer som er avhengig av en gitt temperatur for lagring. Selskapet tester i dag indikatoren på konkrete varer sammen med en stor matvaredetaljist.

Bioparken

Bioparken på Ås ble stiftet i 1991 og har i dag sju ansatte. – Vi har et lite, men tett og godt miljø her i Bioparken. Vi har dessuten et solid nettverk bestående av Norges ledende bio-faglige miljø, ved Universitetet for miljø- og biovitenskap og forskningsinstituttene i Ås og Norges veterinærhøgskole. Bioparken har nettverk innenfor industrien, investorer, patentbyråer og de andre forskningsparkmiljøene. I tillegg er det viktig å nevne SIVA og Akershus fylkeskommune som viktige støttespillere i det vi holder på med, spesielt inkubatoraktiviteten vår, sier Hageløkken. Hun ser på SIVA som en sentral støttespiller, både gjennom sitt eierskap i parken og gjennom sitt nettverk. – Noe vi har satt veldig pris på er den tette kontakten med SIVAs regionansvarlig for Oslofjordområdet, Kristin Woje Ellingsen, avslutter Hageløkken som kan fortelle at Bioparken går i pluss innværende år som et resultat av en omfattende snuoperasjon.

Ta hele landet i bruk!

Norsk næringsliv har hatt en svært gunstig utvikling i de senere år. Vi opplever en høy og

stadig økende etterspørsel etter norske varer og tjenester. Norge presterer i fremste rekke blant annet innenfor olje-, gass-, maritim- og marin sektor.

Til tross for dette positive bildet, er det liten tvil om at behovet for nyetableringer er stort.

Sammenlignet med mange andre land etableres det svært mange nye bedrifter i Norge. I fjor ble over 28 000 etablert, og nye innovative bedrifter står for en stadig større andel. Det er viktig å opprettholde denne gode trenden, og samtidig gi næringslivet gode nok rammebetingelser slik at bedriftene kan opprettholde sin konkurransekraft, hjemme og ute.

Bedrifter og mennesker med pågangsmot og skaperevne trenger gode støttespillere. De trenger fysisk infrastruktur, tilgang på risikovillig kapital, møteplasser, nettverk og rådgivning. SIVA har utviklet et nettverk av slike tilbud gjennom sitt eierskap i et omfattende innovasjonssystem av forsknings-, kunnskaps- og industri-parker, næringshager, inkubatorer, industri-inkubatorer og såkorn/venture-selskaper i hele landet. I dette innovasjonssystemet beveger det seg hele tiden impulser som fremmer innovasjon, og det skapes betydelige resultater. Vi snakker i størrelsesorden om 200 nye og framtidsrettede kunnskapsbedrifter pr. år. I tillegg vet vi at en rekke bedrifter knytter seg opp mot disse miljøene, for å utnytte de fordelene slike næringsklynger representerer.

Et solid og godt innovasjonssystem fordrer at man opererer i hele landet. Det er liten tvil om at by og land er gjensidig avhengig av hverandre. Viktige naturressurser og kunnskapsmiljø som sammen kan skape gode resultater, befinner seg sjelden på samme sted.

Myndighetene legger i disse dager fram nye rammer for innovasjonsvirkemidlene. Vi håper at man bygger videre på de gode erfaringer vi har fra dette meget effektive innovasjonssystemet, det best utbygde nettverket som noe land har.

Det er viktig at SIVA får beholde, forsterke og videreutvikle fleksibiliteten og dynamikken som vi utøver gjennom vårt eierskap i et omfattende innovasjonsnettverk.

Harald Kjelstad

Investeringsfond for lovende helse- og bioteknologiselskaper

Sarsia Innovation AS har nylig opprettet Life Science Fund – et venture kapital investeringsfond innenfor Life Science sektoren i Norden. Fondet vil investere i helse- og bioteknologiselskaper.

– Life Science (LS) er en av de mest innovative og hurtigvoksende sektorene globalt. I de siste tiår har selskap innenfor denne sektoren bidratt med markedets høyeste avkastninger til sine investorer. Makroøkonomiske trender tilsier at denne utviklingen vil fortsette i overskuelig framtid, sier Thomas Grünfeld som er påtroppende administrerende direktør for det nye fondet.

Vi har kompetanse

I Norge har få venture kapital investorer fokusert på LS sektoren. Dette skyldes blant annet at investeringer i denne sektoren krever en unik kombinasjon av teknologisk-, forsknings- og industrikompetanse, koblet med erfaring fra aktivt eierskap, forretningsutvikling og finansielle instrumenter. Grünfeld sier at ledelsen i Sarsia Life Science Fund (SLSF) har slik kompetanse, og at de har etablert et nettverk og erfaringsgrunnlag som gir dem mulighet til å utnytte denne kompetansen i sine investeringer.

– SLSF sitt primærfokus vil være på diagnostisering, medisinsk teknologi og neutraceuticals – helsefremmende næringsmiddeltilsetninger, sier Grünfeld.

Investert i fire selskaper

SLSF har satt som mål å skaffe til veie 400 millioner kroner. Så langt har de fått inn 186 millioner kroner. Pengene er allerede investert i fire forskningsrelaterte

selskaper innen bioteknologi og helse. Disse er Medimush Norge AS, et dansk/norsk selskap som har utviklet en ny dyrkingsteknologi av medisinsk sopp for å bygge opp immunforsvaret. Uni Targeting Research AS som i samarbeid med UiB har utviklet en teknologi som øker produksjonen av viktige proteiner. Biolink group AS som prøver å utnytte antioksidantene som blant annet finnes i blåbær i nye produkter, og NorDiag AS som har utviklet og selger en genetisk basert test for tidlig diagnostisering av mage- og tarmkreft. – Testen til NorDiag AS selges i Norge med refusjon, og vil bli introdusert i internasjonale markeder annet halvår 2005, forteller Grünfeld.

Dette er SLSF

– Fondet blir administrert av et separat Management selskap – Sarsia Management AS. Nøkkelpersoner her er Hans Hekland adm. direktør i Sarsia Innovation AS og Thomas Grünfeld. – Fondet er organisert som et tradisjonelt VC fond med aksjeselskap struktur. – De største investorene i fondet så langt er Midelfart, Frank Mohn, GC Rieber og finansielle aktører som Nordea Liv, Vital, Sparebanken Vest, Bergen Kommunale Pensjonskasse, DnB NOR, Vesta og L. Meltzer Høyskolefond.

Høyteknologisenteret i Bergen - møteplass for forskning og næringsliv

Høyteknologisenteret i Bergen (HIB) bidrar til nyskaping i næringslivet ved å samlokalisere forskningsinstitutter, organisasjoner og private bedrifter i sine bygninger.

Etter deling av selskapet ved årsskiftet 2000/2001 i et eiendoms-selskap og et innovasjonsselskap, viderefører Sarsia Innovation AS forskningsparkaktiviteten og arbeidet med broen «fra forskning til faktura», mens HIB skal ren-

dyrke eiendomsdriften og videreutvikle denne gjennom planlagte nye bygg på Marineholmen.

Høyteknologisenteret er Norges første forskningspark, og første byggetrinn stod ferdig i oktober 1990. Forskningsparken består av ca. 26 000 m² kontorer, laboratorier og fellesarealer. Et tyvetalls bedrifter og mellom 600 og 700 personer har sitt daglige virke i HIB.

Nyskappingsmiljø av høy klasse

Det skjer mye i og rundt Høyteknologisenteret. Det overrasker ikke administrerende direktør i SIVA, Harald Kjelstad. Han har alltid hatt tro på at miljøet ville utmerke seg som et tyngdepunkt blant landets nyskappingsmiljø.

SIVA har vært med i Bergen siden 1997, som en katalysator med eierskap og styredeltagelse som viktigste virkemiddel. Det startet med 30 prosent eierskap i Høyteknologisenteret (HIB) i Bergen. For å bidra til fokusering økte SIVA i en periode eierandelen til nærmere 60 prosent, for så å fisjonere ut innovasjonsdelen Sarsia Innovation AS fra eiendoms-selskapet Høyteknologisenteret AS. Deretter fulgte emisjoner i begge selskap.

Sentrale aktører

– Iherdig arbeid av mange personer over en 12-15 års periode, med noen fremragende samfunnsentreprenører i spissen har skapt mulighetene vi nå ser, sier Harald Kjelstad og fortsetter: – En av dem er Jan Einar Greve. Han har ledet det kompliserte og krevende samspillet mellom Universitetet og forskningsinstitusjoner, markerte industribedrifter, næringsaktører, investorer og finansmiljø. En annen person som har utmerket seg er direktør Kåre Rommetveit ved Universitetet i Bergen. Med kontinuitet og fasthet har han gjort universitetet til hjernen i nyskappingsmiljøet.

To nye fond

En av de tingene som har skjedd i senere tid og som Kjelstad har store forventninger til er etableringen av SLSF. (Se egen sak.)

– I tillegg til dette er Sarsia i ferd med å etablere et såkornfond på 340 millioner kroner. Her har blant annet Hydro gått inn med 40 millioner kroner.

Kjelstad tror SLSF vil skape fundamentet for veksten på Vestlandet i tiden framover. – Det er tross alt snakk om en motor og en møteplass for kapital, gründere og forskningsmiljø, sier Kjelstad, og legger til: – Miljøet i Bergen er helhetlig og finanssektoren i byen vokser.

Norges største innovasjonssenter

Kjelstad er ikke beskjeden når han skal beskrive Høyteknologisenteret og aktivitetene som knytter seg til senteret. – Høyteknologisenteret er i ferd med å bli ett av de største innovasjonssentra i Norge. Man har ved utfylling økt området vesentlig og har også overtatt verftet i nabolaget. Med sin ideelle plassering midt i byen med universitetet og Nygaardsparken som nærmeste naboer, og med et par hundre mål å utvikle, er dette ett av de mest spennende utviklingsprosjekter vi finner i Norge i dag, avslutter Kjelstad.

Sarsia Innovation AS

I september 2001 besluttet Universitetet i Bergen ved Unifob, SIVA, Rieber & Søn, Vesta, Vital og DnB å legge deler av sin kompetanse og kapital i selskapet Sarsia Innovation AS. Bakgrunnen for etableringen var erkjennelsen av at Bergensmiljøet i mange år hadde hatt et rikt tilfang på gode prosjekter, men at miljøet har manglet instrumenter for å føre idéer og prosjekter over i en kommersiell fase.

Prosjektutviklingsselskapet ForInnova AS som driver aktiv prosjektspeiding i FoU-miljøene, var en av forløperne for etableringen av Sarsia.

Etter lovendringen i 2003, der opphavsretten til oppfinnelser ble

tillagt arbeidsgiver, etablerte Universitetet i Bergen, Helse Bergen og Havforskningsinstituttet et eget selskap Bergen Teknologioverføring AS (BTO), for å ivareta etablering av kommersialiseringprosjekter.

For å redusere antallet enkeltaktører i verdikjeden fant styret i Sarsia det formålstjenlig å fusjonere de to selskapene ForInnova og Sarsia Innovation AS.

Sarsia Innovation AS er lokalisert i Høyteknologisenteret i Bergen sammen med et tyvetalls andre bedrifter/aktører.

Viktig brikke i utviklingen av Bergensmiljøet

Blant mange viktige aktører i oppbyggingen av Bergensmiljøet er Jan Einar Greve en sentral skikkelse. Han omtales gjerne som edderkopp i Bergen. Greve er en person med betydelig makt som opererer i sfæren mellom politikk, butikk og forskning. Greve har hatt og har fortsatt en rekke sentrale styreverv og brenner for nyskaping. Noen vil hevde at han er

den flinkeste i byen til å skaffe frem penger i finansmiljøet. At han har fått til mye gjennom sine tidligere og nåværende styreverv i blant annet Vesta, Rieber & Søn, i Bergens Tidende, Høyteknologisenteret og Sarsia Innovation er det liten tvil om. Høyteknologisenteret hadde neppe sett dagens lys uten Greve.

Flott åpning av BioHuset på Hamar

Mandag 26. september klippet Børge Brende en av sine siste snorer som næringsminister. Anledningen var åpningen av BioHuset på Hamar.

Inviterte gjester ble møtt av jazztoner fra Knaus Trio og ønsket velkommen av en opplagt ordfører. Busterud brukte de samme ordene som da han la ned grunnsteinen til bygget for ett år siden, – Dette er min største dag som ordfører i næringsutviklingssammenheng! I talen benyttet han anledningen til å rette en stor takk til alle som har bidratt til at BioHuset har blitt en realitet. Børge Brende som stod for den offisielle åpningen la vekt på hvilken betydning aktivitetene i BioHuset kan få for Innlandet som region. – Det foregår en rivende utvikling innen bioteknologi. Nå har Innlandet meldt seg på utviklingen med denne satsingen, sa Brende.

Systematisk arbeid

BioHuset er resultatet av et mangeårig systematisk arbeid for å samle ulike bioteknologirelaterte miljø under ett og samme tak. BioHuset er en kombinasjon av undervisning, næringsvirksomhet og kommersiell virksomhet.

Fra åpningen. Næringsminister Børge Brende, avgått styreleder i BioHuset, Jens Gunnar Bergaust, ordfører i Hamar Einar Busterud. Foto: Østlendingen.

Bedriftene som i dag har etablert seg i BioHuset er Geno, forskningsadministrasjonen til Sykehuset Innlandet, BioBank AS, Norsk Kjøttfeavlsag, Bioinkubator – Kunnskapsparken Hedmark og Høgskolen i Hedmark (HiH) representert ved Bioteknologi-studiene med forsknings- og undervisningslaboratorier med mer.

BIOINN

Bioteknologiklyngen i Hamar-regionen, som blant annet består av BioHuset, har fått navnet BIOINN og er et prosjekt under Arena-programmet til

Innovasjon Norge. Målet med BIOINN er at de innen 2008 skal ha etablert minst 150 nye biotek-relaterte arbeidsplasser, minst 100 aktive biotekstudenter ved HiH, og minst 15 ny-etablerte biotek-relaterte bedrifter.

Som et verktøy for å oppnå disse målene er det etablert en inkubator i BioHuset. Den vil spesialisere seg på kommersialisering av forretningsidéer innen bioteknologi, gjerne med utgangspunkt i forskningsresultater.

For mer informasjon: www.bioinn.no

Flora Næringshage etablert

Flora Næringshage, den femte i Sogn og Fjordane ble offisielt åpnet 7. april i år med kommunalminister Erna Solberg som flaggheiser.

De hundre inviterte gjestene fikk gleden av å reise med veteranbåten «Atloy» fra Florø sentrum til næringshagebygget i industriområdet

Gunhildvågen vest for sentrum. Under åpningsseremonien slapp Solberg en liten oppdrettstorsk opp i et akvarium for å markere at marine næringer blir en sentral del av næringshagen.

Del av omstillingsprosess

Flora Næringshage ble etablert som

en del av en omfattende omstillingsprosess i næringslivet i Flora kommune. Næringshagen teller 23 leietakere fordelt på et brett spekter av bransjer. Her er alt fra enkeltmannsforetak til avdelinger av multinasjonale konsern.

Flora Næringshage er lokalisert i tre bygg i Florø og har et samlet areal på 3 000 m². Flora Næringshage er landets hittil største næringshage.

Nordfjordeid Næringshage i nye lokaler

11. mai ble de nye lokalene til Nordfjordeid Næringshage offisielt åpnet med Harald Kjelstad som snorklipper.

Åpningsdagen ble markert med et variert program. Langveisfarende gjester fikk først en omvisning i Nordfjordeid sentrum. Styreleder Thore Heggen i Nordfjordeid Næringshage og ordfører Gunvald Ludvigsen i Eid kommune var guider. Transporten foregikk på ypperste vis, med selve «nasjonalsymbolet» til Nordfjordeid – fjordhesten. Kjøreturen ble avsluttet ved Nordfjord Hotell.

Snorklipping

Harald Kjelstad stod for den formelle åpningen, godt assistert av Margretha Navelsaker fra fylkeskommunen og

Administrerende direktør i SIVA, Harald Kjelstad, fikk skjære snora og erklære næringshagen for åpnet. Til venstre Eid-ordfører Gunvald Ludvigsen, til høyre fylkestingsrepresentant Margaretha Navelsaker.

ordfører Gunvald Ludvigsen. Med frukt i blikket, i dobbel forstand, kom Kjelstad med følgende hilsning: – Det er tett med næringshager i Nordfjord, og for oss som skal støtte alle, håper vi på et fruktbart samarbeid i tiden framover, sa Kjelstad og overbrakte det velkjente fruktbonnementet til næringshagen.

Skaper synergier

Byggeprosessen til næringshagen startet i oktober 2004 og ble fullført 20. februar 2005. De første leietakerne kunne flytte inn allerede fra nyttår og fra mars måned var samtlige på plass.

Næringshagen, foreløpig på 800 m², huser ni bedrifter med til sammen 32 ansatte.

– Antallet bedrifter øker trolig med tre i løpet av året, så det er aktuelt å utvide kontorlokalene allerede innværende år, sier daglig leder Kristen Hundeide.

– Utviklingen i flere av dagens bedrifter har vært positiv. Dette illustreres ved at bedriftene nå søker etter medarbeidere for å fylle 8 - 10 nye stillinger. Det synes vi er veldig bra, sier en optimistisk Hundeide.

Gründerhuset – for nyskapende idéer

Inkubatoren Gründerhuset tar i mot unge gründere med nyskapende forretningsidéer og som har potensial for vekst. – Her gir vi daglig rådgivning, pusher dem og støtter dem slik at oppstarten blir mest mulig effektiv, sier daglig leder i Gründerhuset, Torunn Linneberg.

– En av de største fordelene er at selv om du starter for deg selv, så gjør du det ikke alene i en inkubator. I inkubatoren høstes gode og dårlige erfaringer – erfaringer som man kan dele med de andre. Det er en stor fordel, sier Linneberg.

Fornøyde gründere

På hjemmesiden til Gründerhuset ligger det små filmsnutter. Her forteller blant annet dagens inkubatorbedrifter om seg selv og sine bedrifter, og hvilke fordeler de opplever ved å være i Gründerhuset. Ord som går igjen er:

tilgang på kompetanse, nettverk, gode råd og infrastruktur, i tillegg til kaffe!

I dag huser Gründerhuset ti bedrifter, men hele 30 har vært innom siden åpningen i 2001. Dagens bedrifter driver med alt fra utvikling av eventyrspill for barn, til film- og videoproduksjon, natur- og miljørådgivning og integrerte IT-løsninger.

Hospiteringsordning

Ikke alle kommer gjennom nåloyet til Gründerhuset.

– Vi har en hospiteringsordning der vi tester ut gjennomføringssevne og målrettethet på kandidatene før vi vurderer dem for inntak. Dette er en løsning vi er veldig godt fornøyd med og som sikrer kvaliteten på de som kommer inn, sier Linneberg.

For mer informasjon: www.k-h.no

Kongsvingerbedrift med bensintanker i verdensklasse

Nye krav til reduserte utslipp av bensingasser har krevd investeringer på nærmere 62 millioner kroner i Kongsvingerbedriften TI Automotive.

– At bilprodusenten Volvo investerer i nytt produksjonsutstyr her på Kongsvinger, betyr at vi får fortsette å produsere bensintanker i verdensklasse, og det er vi veldig glad for. Vi har vært med siden 1970-tallet og har opparbeidet oss stor kompetanse på feltet. Slik kompetanse er det heldigvis ikke så lett å flytte på, sier Rolf Østher som presiserer at uten investeringen i nytt utstyr ville ikke bedriften kunne produsere neste generasjon bensintanker for Volvo.

Nye tanker

Produksjonen av de nye bensintankene starter i februar.

– Disse bensintankene vil kun ha to åpninger, mot flere i dag. Ventilene blir sittende inni tanken, og på den måten gir tanken mindre utslipp av bensingasser, sier Østher som er prosjektansvarlig i TI Automotive. Østher forteller at det i sommer har skjedd store endringer i det 12 500 m² store lokalet som eies av SIVA. Lokalene er tilpasset den nye produksjonen og de har bygd opp en ny blåsemaskin.

Investeringene i det nye utstyret som blant annet består av nye roboter, nye maskiner og testlokale er det Volvo som har bekostet. Opplæring av de ansatte er det avsatt statlige midler til. Kanskje ikke så rart når det er snakk om å trykke 200 ansatte og en bedrift med ca. 430 millioner kroner i omsetning.

Alcoa - bildelfabrikk i medvind

Etter flere år med millionunderskudd har effektiviseringer og kostnadsreduksjoner ført til millionoverskudd for Alcoa i Farsund.

I 1997 la statsråd Gunnar Berge og den amerikanske bildedirektøren Ray Witt ned grunnsteinen til den 24 000 m² store fabrikk som Alcoa leier av SIVA. Det har gått opp og ned med resultatene til bedriften, men i 2004 kunne de juble. Driftsresultat på 23,4 millioner og et overskudd på drøye 7,1 millioner kroner.

– Det er rekordresultat for Alcoa, sier en fornøyd administrerende direktør Roy Hammer som har lovet bedriften gjennom en større omstillingsprosess. – Kostnadsreduksjoner, blant annet i form av redusert arbeidsstokk, generelle prosessforbedringer og høyere effektivitet har vært nødvendig for å skape de nødvendige resultatene, sier Hammer. Han roser de ansattes innsats både før og etter omstillingsprosessen.

Avanserte bildeler

Alcoa Farsund har spesialisert seg på produksjon av avanserte, strukturelle deler som skal tåle mye «juling» – hjuloppheng, styrestag og hjulnavhus til kunder som Volvo, Saab og BMW. Produksjonen kan virke formidabel for utenforstående. Ca. 1,6 millioner deler eller fem-seks vogntog i uken.

– Vi driver såkalt stykkproduksjon. Her er det store volumer, og det er i prinsippet ikke snakk om å produsere for lager, sier Hammer.

Bilbransjen er tøff. Blir en modell en salgssuksess, må Alcoa henge med i svingene og tilsvarende - ta sin del av støytten hvis modellen ikke selger. – Dynamikken i bransjen gjør jobben spennende, men også krevende, innrømmer Hammer. Foruten egen ekspertise, trekker bedriften også veksler på Alcoas internasjonale forskningsmiljø.

Priser

I 2004 ble Alcoa Farsund tildelt prisen «Årets bildelstøp» av den amerikanske bransjeorganisasjonen American Foundry Society. Prisen fikk de for produksjon av en svingarm som knytter sammen hjul og hjuloppheng, som de produserer for BMW.

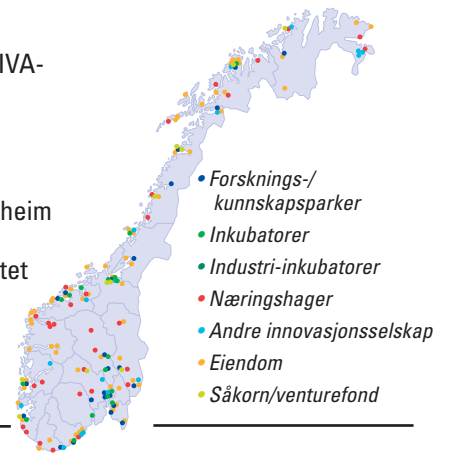
– Det var selvfølgelig veldig hyggelig å få denne prisen. Den gir oss anerkjennelse, sier Hammer, som også kan fortelle at de mottok Agderrådets likestillingspris for 2005. Jeg velger å tro at likestillingsprisen viser at bevisst satsing på bedriftskultur har betydning for en organisasjons evne til å prestere, sier Hammer.

- Etablert i 1968
- Investeringer i konsern 2004: 35 millioner kroner
- Total balanse: 2,2 milliarder kroner
- Egenkapital 500 millioner kroner

- 44 næringshager
- 20 inkubatorer
- 7 industri-inkubatorer
- 44 nærings- og industri-parker
- 25 forsknings- og kunnskapspark

- 8 000 sysselsatte i SIVA-anlegg
- Eiendomsportefølje: 465 000 m²
- 30 medarbeidere
- Hovedkontor i Trondheim
- Eies av Nærings- og handelsdepartementet

Postboks 1253 Pirsenteret, 7462 Trondheim - Tlf.: 480 39 000 - Faks: 73546250 - Internett: www.siva.no - E-post: firmapost@siva.no

SIVATECH AS

SIVA SF har omorganisert sitt internasjonale arbeid gjennom et 100 prosent SIVA-eid selskap med navn SIVATECH AS. Selskapet vil utføre tjenester og yte service på kommersielle betingelser.

Selskapets viktigste oppgaver blir å ivareta SIVAs investeringer, engasjementer og prosjekter internasjonalt.
- Vi skal gi råd og utføre prosjektledelse for internasjonali-sering av norske bedrifter som ønsker å vokse i Øst- og Sentral-Europa. Vi vil også assistere utenlandske bedrifter som skal etablere seg i Norge, samt stå for drift og forvaltning av næringsseidommer i Baltikum og Russland, sier daglig leder Geir Reiersen (foto). Arbeidet vil skje i samarbeid med SIVA og SIVAs øvrige nettverk.

SIVATECH AS har medarbeidere i Norge, Russland, Litauen og Latvia. Hovedkontoret ligger i Trondheim, med filialer i Russland, Litauen og Latvia.

SIVATECH AS ledes av Geir Reiersen og ble operativ som egen enhet fra 1. september i år. Reiersen har ni års internasjonal erfaring bak seg, med etablering av næringsparker og innovasjonssystemer i Sentral- og Øst-Europa.

For mer informasjon:
www.sivatech.no

Spennende gründerprogram på TV2

TV2 er i gang med å lage gründerprogrammet «Skaperen». Målet med prosjektet er å vise bredden og kreativiteten blant norske gründerne, og samtidig gi de beste prosjektene en mulighet for finansiering og realisering.

- Vi har besøkt Trondheim, Bergen, Sandefjord, Oslo og Tromsø og møtt flere hundre mennesker med prosjekter av svært ulik art. Folks idéer spenner fra det helt hverdagslige, til hvordan videreutvikle eksisterende produkter / nye løsninger på irritasjonsmomenter, og til det helt nyskapende og teknologisk krevende, sier en engasjert fagdommer Anne Kathrine Slungård. Sammen med gründer og daglig leder av Chess, Idar Vollvik og Randi Egge Husby i Innovasjon Norge utgjør hun dommerpanelet.

Spennende prosjekt

- Det har vært krevende, men innmari spennende og artig å være i fagjuryen. Krevende fordi spennet i fag og tema har vært svært stort og fordi formatet er meget knapt. Kandidatene har

bare hatt noen få minutter til å overbevise oss, sier Slungård som innrømmer at de har vært kritiske og strenge, men også latt seg sjarmere.

- Med hendene fulle av jobb og styreverv, hva får deg til å stille opp på et slikt prosjekt?

- Jeg takket ja til å delta i juryen fordi jeg synes programkonseptet er en innertier i forhold til å bidra til positiv kulturbygging rundt gründerne og innovasjon. Hvis vi kan bidra til å ufarliggjøre og å løfte opp både hverdagslivets Petter Smart-er og de som kommer opp med det helt nye og unike, da har vi gjort en innsats for større forståelse om behovet for verdiskaping i framtidens AS Norge, avslutter Slungård, som også er styremedlem i SIVA.

Visste du at ...

Vellykket åpning og gründerkonferanse

Åpningsmarkeringen og gründerkonferansen til Vekst Industri i Sunnhordland (VIS) den 25. mai ble en stor suksess. Det sørget vertskapet og de 116 deltakerne for.

- Jeg er svært fornøyd med utviklingen. Jeg er spesielt fornøyd med at konferansen fungerte godt som arena for nettverksbygging. Vi vet at nye prosjekter og samarbeidskonstellasjoner er kommet opp som direkte resultat av konferansen vår, sier daglig leder i VIS, Annbjørg Skjerve.

Skjerve forteller at det jobbes med å arrangere en tilsvarende konferanse neste år, og at de allerede har fått forespørsler fra aktører som ønsker å delta, både som tilhørere og som foredragsholdere.

Spennende bedrifter

Så langt er det skrevet tre inkubatoravtaler inneværende år, i tillegg til en i 2004.

En spennende bedrift som befinner seg i inkubatoren er Future Operation Management (FOM) som arbeider med å etablere et konsept for e-drift offshore.

- Det er en omfattende og utfordrende forretningsidé. Ved å ha FOM i lokalene utvikler vi inkubatoren både i innhold, bruken av nettverk, støtteordninger etc. Veldig spennende, sier Skjerve som har flere spennende bedrifter i ermet. Bedriften Advantec har hatt en fantastisk utvikling. Advantec er en knoppskyting innen subsea teknologi, ut fra moderbedriften Aker Kværner Elektro (AKEL).

- I løpet av ti måneder har de økt antall ansatte fra 20 til 38, og omsetter for over 50 millioner kroner det første driftsåret. AKEL var framtidsrettet, innovativ og modig ved å la disse 20 personene få lov til å starte sin egen virksomhet, og det beviser at offshoremiljøet på Stord har mange muligheter både nasjonalt og internasjonalt, avslutter Skjerve.

Trondheim Eiendom 2 har kjøpt Leiv Eiriksson Senter

SpareBank 1 Midt-Norge la inn bud på eierselskapene Pirsenteret I ANS, Leiv Eiriksson Senter AS og Pirsenteret II AS våren 2005. Salget ble gjennomført pr. 30. juni 2005. Kjøper var Trondheim Eiendom 2 AS. Prisen på eiendommene var 737 millioner kroner.

Kommisjonen har lyttet til norske argumenter

EU-kommisjonen offentliggjorde 15. juli et utkast til nytt regelverk for regionalstøtte. Dette er foreløpig siste utspill fra EU i en pågående revisjon av regelverket som har pågått siden 2003. Regjeringen har vært svært aktiv i hele prosessen, og benytter enhver anledning til å fremme norske synspunkter overfor kommisjonen og øvrige EU/EØS-land.

- Resultatet av dette viser seg nå. Kommisjonen har lyttet til norske argumenter, og vi har fått gjennomslag for mange av våre prioriteringer. Det gjelder blant

annet gjeninnføring av differensiert arbeidsgiveravgift og sikring av et virkeområde for investeringstilskudd for investeringene, sier ekspedisjonssjef i Kommunal- og regionaldepartementet, Jan Sandal.

- I våre kommentarer til kommisjonen ønsker vi velkommen deres forslag om å åpne for differensiert arbeidsgiveravgift i de tynneste befolkede områdene. Vi understreker samtidig, nok en gang, at slik støtte bør kunne tiltales i alle tynt befolkede områder, dvs. i alle områder som hadde generelt nedsatt avgift før 1. januar 2004. Utkastet fra kommisjonen innebærer at vi kan gjeninnføre differensiert arbeidsgiveravgift i hele Nord-Norge og tilgrensede mindre områder. Norge vil stå hardt på for å få gjeninnført ordningen også i andre deler av landet. At kommisjonen i det hele tatt åpner for et virkemiddel som differensiert arbeidsgiveravgift, er i seg selv et meget godt resultat for Norge, sier Sandal.

Samarbeidsavtale mellom NTNU og SIVA

18. mai undertegnet SIVA og NTNU en samarbeidsavtale om studentoppgaver i små- og mellomstore bedrifter. Målet er å etablere en tettere relasjon mellom studenter, FoU-miljø og bedrifter ved gjennomføring av studentoppgaver. Gjennom samarbeidet ønsker SIVA og NTNU å legge til rette for økt utnyttelse av kunnskap fra utdannings- og forskningsmiljøet til kommersiell virksomhet.

Det er krav om praksis i sivilingeniørutdannelse, og det er viktig å etablere mulighet for kombinasjon av teori og praksis. Avtalen gjelder fra 1. mai 2005 og varer så lenge partene ønsker.

SIVA-nett 2006

Neste års SIVA-nett, SIVAs årlige nettverkssamling er lagt til rosens by, **Molde, 27. og 28. mars**. Et spennende program er under planlegging, med deltagelse fra den nye regjeringen. Husk å sette av dagene allerede nå!

